

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (قصاص)

تعدد مقتول

جلسه ۲۱

استاد صادقی

قاتل و مقتول مبعض:

اگر مبعضی، مبعض دیگر را به قتل رساند، باید مقدار آزادی قاتل و مقتول سنجیده شود، اگر قاتل، بیشتر از مقتول آزاد شده باشد، قصاص نمی‌شود؛ ولی اگر مقتول به اندازه قاتل یا بیشتر آزاد بوده، قصاص ثابت است.

قاتل واحد، مقتول متعدد:

۱. اگر یک حر، دو حر و بیشتر را به قتل برساند، اولیاء مقتولین فقط می‌توانند قصاص کنند، و حق مطالبه دیه را ندارند.

۲. آیا برخی از اولیاء می‌توانند مطالبه قصاص کنند و برخی مطالبه دیه؟ دو وجه است (جواز و عدم جواز)؛ همین مسئله در جایی مطرح است که به خاطر یک نفر قصاص شود و به خاطر دیگران، از مالش دیه گرفته شود (دو وجه است).

۳. اگر ولی یک مقتول، بدون هماهنگی دیگر اولیاء، قاتل را بکشد (بنا بر این مبنا، که اگر محل قصاص از بین رفت، اولیاء می‌توانند مطالبه دیه کنند)؛ در این صورت، اولیاء مقتولین دیگر، می‌توانند مطالبه دیه کنند.

نظر شهید اول:

در صورتی که مقتول متعدد باشد، اولیاء، فقط حق قصاص دارند و در هیچ صورتی، دیه بر عهده قاتل نیست.